

Op stap met

Op stap met Wim van Vliet.

Door: Jan Alewijn Dijkhuizen.

De route ernaar toe belooft niet veel goeds, snelwegen met files van vrachtverkeer, bruggen die ellenlang open staan, industrie, grote kranen, flatwijken en het groen komt van sportvelden... Natuurlijk overdrijf ik wat maar dat is vooral om het contrast aan te geven met het gebied waar ik met Wim op stap ga: De Landtong van Rozenburg: ongetemde natuur! De status van dit gebied is echter wat vaag. Op de site van de gemeente Rotterdam lees ik: "Aan de toekomst van het gebied wordt hard gewerkt, naast het huidige natuurgebied komt er kleinschalige bedrijfsvestiging en moet er een parkachtig landschap ontstaan". Op een of andere manier stelt me dat niet gerust.

Wim en ik hebben afgesproken bij het EIC-gebouw (Educatief Informatie Centrum), een strak pand met groot rechthoekig parkeerterrein, niet erg inspirerend. Als Wim zijn fiets heeft neergezet en we de parkeerplaats aflopen treden we een totaal andere wereld binnen. Er is één pad; een fietspad door het gebied, maar Wim neemt me direct de wildernis in. Overal zijn koeienpaadjes die door de ongeveer 30 Schotse hooglanders worden opgehouden. En mede dankzij de snoeischaar die Wim bij zich heeft kun je die jaarrond volgen. Door bramenbos, wilgenbos, meidoornstruweel, stekelige duindoorns en af en toe over een open vlakte, heuvel op heuvel af, langs poelen en geulen... Wat een bizar gebied zo midden in de Europoort. Op stap met Wim betekent aandacht voor alles wat hier leeft en groeit maar ook aandacht voor de historie. Wim is een geboren en getogen Rozenburger; een echte Slikneus! Ooit is Rozenburg eind 16e eeuw ontstaan als slikplaat in de monding van de Maas, nu noemen ze de bewoners van dit eiland dan ook Slikneuzen. En Wim is een rasechte, zijn hele leven heeft hij hier gewoond en gewerkt. Als kind heeft Wim al bij zijn vader op het land geholpen.

Rozenburg is lang agrarisch land geweest en Wim weet daar alles van. Wanneer we dwars door een bosje zijn gelopen en bij een drinkpoel van vee aangekomen zijn vertelt Wim dat hij op exact deze plek aardbeien geplukt heeft.

Verderop in de buurt van de Kleine Beer heeft Wim spruiten geplukt en weet nog dat hij in de rustpauze over de dijk het Briels Gat in dook om te zwemmen tussen de zeehonden. Hoe moet dat zijn voor mensen die in één generatie tijd dit gebied onherkenbaar veranderd hebben zien worden van landbouwgebied naar havengebied met kanalen, bruggen, kranen, overslag en che-

"Hier heb ik aardbeien geplukt".
Foto Jan Alewijn Dijkhuizen

mische industrie? En daar midden op een braakliggend terrein welke als grondopslag werd gebruikt ontstond de huidige natuur van de Landtong.

Wim en ik hebben elkaar voor het eerst ontmoet tijdens het intakegesprek voor de IVN-natuurgidsen cursus in 2018. Hoe kwam hij erbij om met zijn technische achtergrond – zijn vader stuurde Wim niet naar de tuinbouwschool maar naar de ambachtsschool in Vlaardingen – zich aan te melden voor deze intensieve natuurcursus? Dat had alles te maken met de ontwikkelingen op de Landtong. Stichting Ark liet voor het recreatieschap vee grazen op de landtong en organiseerde daar vanuit het EIC excursies voor schoolklassen. Wim hielp hierbij maar over natuur moest hij nog veel leren. Toen het beheer in andere handen overging is het educatieve werk via vrijwilligers naar het IVN gegaan. En zo kwam Wim in aanraking met het IVN en heeft Marleen hem overgehaald de gidsencursus te gaan doen. Het aantal excursies op de Landtong is geen dag vullende taak en dus zocht Wim ook andere activiteiten om op de Landtong bezig te zijn. Wim werd lid van de KNNV en doet nu BMP (broedvogel monitoring project) tellingen, dagvlinder route monitoring, PTT (punt transect telling), nachtvlinderonderzoek en paddenstoelenonderzoek...

Overigens doet Wim heel veel alleen, en in zo'n ruig terrein als de Landtong is het aan te bevelen om met z'n tweeën te gaan struinen. Schroom dus niet om contact met hem op te nemen om samen het gebied te beleven en te onderzoeken!

En is dat de moeite waard op de Landtong? Ja, dat is de moeite waard! Al struinend door het gebied horen we al heel wat zangvogels waaronder de Cetti's zangers. In de bomen broeden de eerste blauwe reigers en we tellen al 4 nesten lepelaars! Even verderop zit een havik op zijn nest, luid kekkend vliegt hij op om na een minuut

weer op het nest terug te keren. Wim wijst naar de grond, aan de ene kant zien we een nest eieren van grauwe ganzen en aan de andere kant tientallen rozetten van de bijenorchis. Onderweg vertelt Wim ook dat hij beleidsmatig bij het gebied betrokken is. Toen er plannen waren om het gebouw voor Walstroom dwars in het gebied te bouwen, hebben betrokkenen waaronder Wim geadviseerd om het gebouw op een andere manier in het landschap in te passen wat ook zo uitgevoerd is.

Er is dankzij de opslag van grond behoorlijk hoogteverschil te vinden op de Landtong, Daardoor vind je er veel verschillende biotopen en in één van de hellingen wordt al jaren een oeverwal wand in stand gehouden, met succes!

Op de terugweg naar het EIC lopen we langs een open gemaaid weide, om wat extra diversiteit in het terrein te houden en duindoorn te verwijderen. Aan de rand blijkt Wim een led-emmer, een nachtvlinderderval, neergezet te hebben. Ik weet dat Wim en Karel zeer regelmatig met zo'n emmer naar de ook op Rozenburg gelegen Kleine Beer gaan maar ik had er nog nooit een gezien.

Ik stelde me daar allerlei zware apparatuur bij voor en ik had al medelijden met deze krasse knarren die door het veld liepen te sjouwen met allerlei vangmiddelen. Niets is minder waar, zo'n led-emmer weegt haast niets en de lamp is een soort stokje. Het voordeel hiervan is natuurlijk dat je er zonder problemen diep mee een gebied in kunt lopen. Het is nog hartstikke vroeg in het jaar en behoorlijk koud en winderig maar toch zitten er al een paar soorten nachtvlinders in de val. Na determinatie met ObsIdentify laten we ze weer vliegen. De app ObsIdentify is echt een must voor nachtvlinderonderzoek. Er zijn al zoveel data ingevoerd dat de determinatie van nachtvlinders behoorlijk betrouwbaar is, en

Wim op de oeverwaluwand. Foto: Jan Alewijn Dijkhuizen.

dankzij de validatoren van Waarneming.nl worden eventuele fouten er wel uitgehaald. Je kunt deze app ook gewoon thuis gebruiken als er een nachtvlinder op je raam of muur zit. Uiteraard is de app voor veel meer soortgroepen gemaakt, probeer hem maar eens!

Nu ik Wim zo met de led-emmer bezig zie in combinatie met ObsIdentify word ik wel gestimuleerd om hier ook eens mee aan de slag te gaan, ook leken zoals ik kunnen hier al veel gegevens mee verzamelen.

Met de emmer in de hand lopen we terug naar ons startpunt. Wim is nog niet uitgepraat over "zijn" Landtong. En terecht, nu is het al indrukwekkend en straks als het weer warmer wordt komen er nog meer vogels, gaat alles weer bloeien en komen er vlinders, bijen en andere insecten. Voor wie niet in de gelegenheid is om zelf door het gebied te struinen verwijs ik naar het programma van Vara Vroege Vogels waar Karel en Wim aan bijgedragen hebben.

Zie <https://www.bnnvara.nl/vroegevogels/videos/598527>

En wil je een keer met Wim mee naar de Landtong: De KNNV heeft een excursie naar de Landtong in de agenda staan op 1 juni. En ga anders een keer met Wim mee met een telling, er gaat een bizarre wereld voor je open!

Wim met de LED-emmer. Foto: Jan Alewijn Dijkhuizen.

